HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

1 octombrie 2026*

„Trimitere preliminară – Directiva 2011/7/UE – Combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale – Articolul 1 alineatele (1) și (2) – Domeniu de aplicare – Articolul 2 punctul 4 – Noțiunea de «întârziere în efectuarea plăților» – Articolul 6 – Sumă fixă minimă de 40 de euro cu titlu de despăgubire pentru cheltuielile de recuperare suportate de creditor – Condiții – Principiu general de drept al Uniunii care interzice abuzul de drept”

În cauza C-209/25,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (Tribunalul Districtual al Orașului Varșovia, Polonia), prin decizia din 1 iulie 2024, primită de Curte la 18 martie 2025, în procedura

Premium Food Kebab sp. z o.o.

împotriva

Cydonia sp. z o.o.,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, doamna O. Spineanu-Matei și domnii S. Rodin, N. Piçarra (raportor) și N. Fenger, judecători,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna și D. Lutostańska, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de D. Milanowska și M. Owsiany-Hornung, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: polona.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (JO 2011, L 48, p. 1), precum și a principiului general de drept potrivit căruia justițiabilii nu se pot prevala în mod fraudulos sau abuziv de normele dreptului Uniunii.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Premium Food Kebab sp. z o.o (denumită în continuare „PFK”), pe de o parte, și Cydonia sp. z o.o, pe de altă parte, două societăți de drept polonez, în legătură cu o cerere formulată de PFK având ca obiect obligarea Cydonia la plata unei sume fixe de 40 de euro din cauza întârzierii în efectuarea plății unei facturi.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (12), (16)-(19) și (28) ale Directivei 2011/7 au următorul cuprins:

„(12) Întârzierea în efectuarea plăților constituie o încălcare a contractului care, în majoritatea statelor membre, a devenit atractivă din punct de vedere financiar pentru debitori, datorită dobânzilor mici sau inexistente aplicate pentru întârzierea în efectuarea plăților și/sau a procedurilor greoaie de acțiune. Pentru a inversa această tendință și pentru a descuraja întârzierile în efectuarea plăților, se impune o schimbare decisivă în direcția creării unei culturi a efectuării prompte a plăților, inclusiv aceea în care ar trebui să fie considerat, în toate situațiile, drept clauză sau practică contractuală inechitabilă orice caz de excludere a dreptului de a percepe dobânzi. Această schimbare ar trebui să includă, de asemenea, introducerea unor dispoziții specifice referitoare la termenele de plată și la despăgubirea creditorilor pentru cheltuielile suportate și, printre altele, dispoziții care să constate caracterul vădit inechitabil al excluderii dreptului la despăgubire pentru cheltuielile suportate în vederea recuperării fondurilor.

[…]

(16) Prezenta directivă nu ar trebui să creeze pentru creditori obligația de a percepe dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților. În cazul întârzierii în efectuarea plăților, prezenta directivă ar trebui să permită unui creditor să perceapă dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților fără a fi necesară o notificare prealabilă referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau o altă notificare similară care să reamintească debitorului obligația sa de a efectua plata.

(17) Efectuarea plății de către debitor ar trebui să fie considerată întârziată, în scopul stabilirii dreptului de a percepe dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților, în cazul în care creditorul nu are la dispoziție suma datorată la scadență, cu condiția să-și fi îndeplinit obligațiile contractuale și legale.

(18) Facturile reprezintă temeiul cererilor de plată și sunt documente importante în lanțul valoric al tranzacțiilor pentru furnizarea de bunuri și servicii, printre altele pentru stabilirea termenului de plată. […]

(19) Este necesară despăgubirea echitabilă a creditorilor pentru cheltuielile de recuperare în cazul efectuării cu întârziere a plăților, astfel încât să fie descurajată efectuarea cu întârziere a plăților. Cheltuielile de recuperare ar trebui să includă, de asemenea, recuperarea costurilor administrative și compensarea costurilor interne suportate din cauza efectuării cu întârziere a plăților, pentru care prezenta directivă ar trebui să stabilească o sumă fixă minimă care să poată fi cumulată cu dobânda pentru întârzierea efectuării plăților. Acordarea de despăgubiri sub forma unei sume fixe ar trebui să aibă drept scop limitarea costurilor administrative și interne legate de recuperare. Despăgubirile pentru cheltuielile de recuperare ar trebui să fie stabilite fără a aduce atingere dispozițiilor de drept intern conform cărora o instanță națională ar putea acorda despăgubiri creditorului pentru orice prejudiciu suplimentar legat de efectuarea cu întârziere a plății de către debitor.

[…]

(28) Prezenta directivă ar trebui să interzică abuzul în materie de libertate contractuală în dezavantajul creditorilor. […] Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor de drept intern privind modul în care contractele sunt încheiate sau valabilitatea clauzelor contractuale inechitabile față de debitor.”

4 Articolul 1 din această directivă, intitulat „Obiectul și domeniul de aplicare”, prevede:

„(1) Prezenta directivă urmărește să combată întârzierea în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, în vederea asigurării funcționării adecvate a pieței interne, promovând astfel competitivitatea întreprinderilor, în special cea a [întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)].

(2) Prezenta directivă se aplică tuturor plăților efectuate ca remunerații pentru tranzacții comerciale.

[…]”

5 Potrivit articolului 2 din directiva menționată:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. «tranzacții comerciale» înseamnă tranzacții între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care conduc la furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost;

[…]

4. «întârziere în efectuarea plăților» înseamnă neefectuarea plăților în termenul contractual sau legal de plată, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) sau la articolul 4 alineatul (1);

[…]”

6 Articolul 3 din aceeași directivă, intitulat „Tranzacții între întreprinderi”, are următorul cuprins:

„(1) Statele membre garantează că, în cadrul unor tranzacții comerciale între întreprinderi, creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; și

(b) creditorul nu a primit suma datorată la scadență, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere.

[…]

(3) Atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1), statele membre garantează următoarele:

(a) creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților din ziua următoare scadenței sau a expirării termenului de plată stabilite în contract;

[…]

(5) Statele membre se asigură că termenul de plată stabilit în contract nu depășește 60 de zile calendaristice, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor, în înțelesul articolului 7.”

7 Articolul 6 din Directiva 2011/7, intitulat „Compensația pentru costurile de recuperare”, prevede:

„(1) Statele membre se asigură că, atunci când dobânda pentru efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale devine exigibilă în conformitate cu articolul 3 sau 4, creditorul are dreptul de a obține de la debitor o sumă fixă de 40 [de euro], în calitate de despăgubire minimă.

(2) Statele membre se asigură că suma fixă menționată la alineatul (1) este exigibilă fără a fi necesară o notificare și reprezintă o despăgubire pentru cheltuielile de recuperare ale creditorului.

(3) În plus față de suma fixă menționată la alineatul (1), creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare care depășesc suma fixă respectivă angajate din cauza efectuării cu întârziere a plăților de către debitor. Aceste cheltuieli ar putea să includă cheltuielile suportate, printre altele, în vederea angajării unui avocat sau a unei firme de colectare a debitelor.”

8 Articolul 7 din această directivă, intitulat „Practici și clauze contractuale inechitabile”, prevede la alineatul (1):

„Statele membre garantează că o clauză contractuală sau o practică referitoare la data de plată sau la termenul de plată, rata dobânzii pentru efectuarea cu întârziere a plăților sau despăgubirea pentru cheltuielile de recuperare nu este aplicabilă sau generează dreptul de a cere despăgubiri, dacă este vădit inechitabilă pentru creditor.

Pentru a determina dacă o clauză contractuală sau o practică este vădit inechitabilă pentru creditor, în sensul primului paragraf, se ține cont de toate circumstanțele cazului, inclusiv de următoarele:

[…]

(c) dacă debitorul are motive obiective de derogare de la suma fixă menționată la articolul 6 alineatul (1).

[…]”

Dreptul polonez

9 Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Legea privind combaterea întârzierilor excesive în tranzacțiile comerciale) din 8 martie 2013 (Dz. U din 2013, poziția 403), în versiunea aplicabilă litigiului principal (Dz. U din 2022, poziția 893), care a transpus Directiva 2011/7 în ordinea juridică poloneză, prevede la articolul 7 alineatul 1 următoarele:

„În cadrul tranzacțiilor comerciale, cu excepția tranzacțiilor în care debitorul este o entitate publică, creditorul are dreptul să obțină, fără o punere în întârziere, dobânda legală pentru întârzierea în efectuarea plăților, dacă părțile nu au convenit dobânzi mai ridicate, pentru perioada cuprinsă între data la care prestația pecuniară devine exigibilă și data la care este efectuată plata, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:

1) creditorul și-a executat prestația;

2) creditorul nu a obținut plata în termenul stabilit în contract.”

10 Articolul 10 din această lege prevede:

„1. De la data dobândirii dreptului la dobânzile prevăzute la articolul 7 alineatul 1 sau la articolul 8 alineatul 1, creditorul are dreptul de a obține de la debitor, fără punere în întârziere, o despăgubire pentru costurile de recuperare, care constituie echivalentul sumei de:

1) 40 de euro – dacă valoarea plății în numerar datorate nu depășește 5 000 de zloți polonezi (PLN);

[…]

2. În plus față de suma menționată la alineatul 1, creditorul are de asemenea dreptul de a i se rambursa, într-un cuantum rezonabil, costurile de recuperare care depășesc această sumă.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

11 În luna august a anului 2020, Cydonia a cumpărat produse alimentare de la PFK, unul dintre furnizorii săi obișnuiți, în cadrul activității sale de alimentație publică. Factura emisă de PFK pentru această achiziție era de 4 874,60 PLN (aproximativ 1 218,00 euro) și trebuia achitată la 3 septembrie 2020. Cydonia a achitat această factură la 8 septembrie 2020.

12 La 23 mai 2023, PFK a introdus la Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (Tribunalul Districtual al Orașului Varșovia, Polonia), care este instanța de trimitere, o acțiune având ca obiect obligarea Cydonia la plata unei sume forfetare de 40 de euro, în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7. PFK nu a solicitat dobânzi de întârziere pentru cuantumul creanței sale, care, în opinia sa, era exigibilă începând de la 4 septembrie 2020.

13 Această instanță constată că, la data emiterii facturii, PFK și Cydonia aveau, de patru ani, o relație de afaceri stabilă, în cadrul căreia mărfurile erau livrate de mai multe ori pe săptămână, iar plata lor intervenea uneori cu câteva zile de întârziere, fără ca PFK să solicite de la Cydonia dobânzi de întârziere. Aceasta adaugă că, la momentul cesiunii, în luna octombrie a anului 2022, a tuturor părților sociale ale PFK către Funds Get Support spólka z ograniczoną odpowiedzialnością, o societate cu sediul în Varșovia, nu a fost constatată nicio plată restantă din partea societății Cydonia. Potrivit instanței menționate, această societate cesionară este, pe de altă parte, nefiabilă din punct de vedere financiar.

14 Aceeași instanță consideră că PFK acționează în mod neloial solicitând plata unei sume forfetare minime la mai mulți ani de la încetarea relației sale comerciale cu Cydonia, în urma achiziționării PFK de o nouă societate. Ea precizează că PFK a introdus împotriva societății Cydonia sute de alte cereri de plată a unei astfel de sume, fără a solicita dobânzi pentru creanțele principale, cu unicul scop de a obține profituri suplimentare de la o fostă cocontractantă cu care nu avusese niciodată un diferend real în materie de plată.

15 În astfel de împrejurări, instanța de trimitere ridică problema consecințelor care trebuie deduse din jurisprudența Curții referitoare la condițiile de plată a sumei forfetare minime prevăzute la articolul 6 din Directiva 2011/7. Ea consideră că jurisprudența menționată poate încuraja creditorii să instrumentalizeze în mod vădit dispozițiile acestui articol 6 și că acesta nu poate fi interpretat în sensul că se opune ca o instanță națională să respingă o cerere având ca obiect plata unei sume fixe atunci când, deși reclamantul a demonstrat întârzierea în efectuarea plăților, circumstanțele în care este formulată această cerere arată că este inechitabilă și contrară obiectivelor urmărite de această directivă. Prin urmare, instanța națională ar trebui să aprecieze o astfel de cerere în raport cu un abuz de drept subiectiv, inclusiv de drept al Uniunii.

16 Instanța de trimitere consideră, în plus, că orice cerere având ca obiect plata unei sume fixe ar trebui să fie însoțită de o cerere de plată a unor dobânzi de întârziere adecvate și că acordarea necondiționată a acestei despăgubiri, inclusiv în situații în care întârzierea în efectuarea plăților este neglijabilă, ar trebui considerată abuzivă în cadrul unei relații de afaceri bine stabilite.

17 În aceste condiții, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (Tribunalul Districtual al Orașului Varșovia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (1) din [Directiva 2011/7] trebuie interpretat în sensul că o instanță națională poate refuza să acorde o sumă fixă cu titlu de despăgubire pentru costurile de recuperare atunci când circumstanțele în care reclamantul a solicitat-o indică faptul că despăgubirea solicitată nu este echitabilă și că solicitarea unei despăgubiri pentru costurile de recuperare este contrară obiectivelor directivei?”

Cu privire la întrebarea preliminară

18 Prin intermediul întrebării unice formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o instanță dintr-un stat membru să respingă o cerere a unui creditor având ca obiect plata sumei fixe minime prevăzute în această dispoziție în circumstanțe în care, prin comportamentul său, acest creditor ar fi încălcat principiul general de drept potrivit căruia justițiabilii nu se pot prevala în mod fraudulos sau abuziv de normele dreptului Uniunii.

19 Cu titlu introductiv, este necesar să se observe, pe de o parte, că instanța de trimitere nu exclude, în lumina circumstanțelor cauzei în discuție în litigiul principal, că Cydonia nu se afla în situație de întârziere în efectuarea plăților față de PFK, în sensul articolului 2 punctul 4 din Directiva 2011/7, așa încât aceasta din urmă nu ar avea dreptul să solicite plata sumei forfetare de 40 de euro prevăzute la articolul 6 alineatul (1) din această directivă.

20 Pe de altă parte, instanța de trimitere arată că PFK a tolerat întârzieri în efectuarea plății, punctuale și de importanță redusă, din partea societății Cydonia, întrucât ar fi considerat mai avantajos să renunțe la solicitarea dobânzilor de întârziere pentru a o păstra pe aceasta din urmă în calitate de clientă.

21 Revine astfel instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă, prin acest comportament, PFK a recunoscut implicit că Cydonia nu se afla în „întârziere în efectuarea plăților”, în sensul articolului 2 punctul 4 din Directiva 2011/7, la momentul la care aceasta a achitat factura în discuție în litigiul principal sau dacă, prin același comportament, PFK a renunțat la drepturile de care beneficiază în temeiul articolului 6 alineatul (1) din această directivă, o asemenea renunțare fiind compatibilă cu directiva menționată, în măsura în care a fost liber consimțită (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 februarie 2017, IOS Finance EFC, C-555/14, EU:C:2017:121, punctele 33 și 34).

22 Acestea fiind precizate, trebuie subliniat că Directiva 2011/7, în conformitate cu articolul 1 din aceasta, interpretat în lumina considerentului (28), are ca obiectiv combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale. Această directivă interzice abuzul de libertate contractuală în detrimentul creditorului, fără „să aducă atingere dispozițiilor de drept intern privind modul în care contractele sunt încheiate sau valabilitatea clauzelor inechitabile față de debitor”.

23 Noțiunea de „întârziere în efectuarea plăților” este definită la articolul 2 punctul 4 din directiva menționată ca fiind neefectuarea plăților în termenul contractual sau legal de plată. Așa cum reiese din cuprinsul considerentului (18) al aceleiași directive, facturile, care reprezintă cereri de plată și sunt documente importante în lanțul valoric al tranzacțiilor comerciale, au o importanță deosebită pentru stabilirea termenelor de plată.

24 Întrucât Directiva 2011/7 acoperă, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2), „[toate] plățile efectuate ca remunerații pentru tranzacții comerciale”, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din aceasta, noțiunea de „întârziere în efectuarea plăților” este aplicabilă fiecărei tranzacții comerciale avute în vedere în mod individual [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Skarb Państwa (Întârziere la plată nesemnificativă sau pentru o creanță cu valoare redusă), C-279/23, EU:C:2024:605, punctul 23 și jurisprudența citată].

25 Articolul 3 din această directivă prevede la alineatul (1) coroborat cu considerentele (16) și (17) că, în tranzacțiile comerciale dintre întreprinderi, un creditor care și-a îndeplinit obligațiile și care nu a primit suma datorată la scadență este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere. Aceste dobânzi legale, la fel ca și suma fixă, devin exigibile automat la expirarea termenului de plată prevăzut la articolul 3 alineatele (3) și (5) din directiva amintită, cu condiția ca cerințele menționate la alineatul (1) al acestui articol 3 să fie îndeplinite.

26 Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7, care face trimitere în special la articolul 3 din aceasta, prevede că, atunci când dobânda pentru efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale devine exigibilă, creditorul are dreptul de a obține de la debitor o sumă fixă de 40 de euro, în calitate de despăgubire minimă pentru cheltuielile de recuperare. În conformitate cu alineatul (2) al acestui articol 6, această sumă fixă este exigibilă fără a fi necesară o notificare adresată debitorului și reprezintă o despăgubire pentru cheltuielile de recuperare ale creditorului. În temeiul articolului 6 alineatul (3) din această directivă, în plus față de suma fixă menționată, creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare care o depășesc pe aceasta din urmă, precum cheltuielile suportate în vederea angajării unui avocat sau a unei firme de colectare a debitelor.

27 În primul rând, dintr-o interpretare literală și contextuală a articolului 6 alineatul (1) din directiva menționată reiese că suma fixă minimă de 40 de euro este datorată creditorului care și-a îndeplinit obligațiile, pentru fiecare plată neefectuată la scadență cu titlu de remunerație pentru o tranzacție comercială, în sensul articolului 2 punctul 1 din aceeași directivă, indiferent de valoarea creanței vizate de întârzierea în efectuarea plăților sau de durata acestei întârzieri [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Skarb Państwa (Întârziere la plată nesemnificativă sau pentru o creanță cu valoare redusă), C-279/23, EU:C:2024:605, punctul 26].

28 În al doilea rând, această interpretare este confirmată de finalitatea Directivei 2011/7. Într-adevăr, în conformitate cu articolul 1 alineatul (1), interpretat în lumina considerentelor (12) și (19) ale acesteia, această directivă urmărește nu numai descurajarea întârzierilor în efectuarea plăților, împiedicând ca acestea să fie atractive din punct de vedere financiar pentru debitor datorită dobânzilor mici sau inexistente facturate într-o asemenea situație, ci și protecția eficientă a creditorului împotriva unor asemenea întârzieri [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2024, Skarb Państwa (Întârziere la plată nesemnificativă sau pentru o creanță cu valoare redusă), C-279/23, EU:C:2024:605, punctul 27].

29 Din această perspectivă, caracterul neglijabil al întârzierii în efectuarea plăților nu poate justifica nici exonerarea de la plata sumei fixe minime a debitorului care nu și-a achitat datoria la scadență, nici reducerea acestei sume, care este datorată cu titlu de despăgubire pentru cheltuielile de recuperare aferente fiecărei întârzieri în efectuarea plăților pentru care debitorul este singurul răspunzător. Această exonerare sau această reducere ar echivala cu a lipsi de efect util articolul 6 din Directiva 2011/7, al cărui obiectiv este nu numai să reprezinte, prin suma menționată, „o despăgubire pentru cheltuielile de recuperare ale creditorului”, ci și să descurajeze aceste întârzieri în efectuarea plăților [a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 mai 2023, ALD Automotive, C-78/22, EU:C:2023:379, punctul 28 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 11 iulie 2024, Skarb Państwa (Întârziere în plată nesemnificativă sau pentru o creanță cu valoare redusă), C-279/23, EU:C:2024:605, punctul 28].

30 În plus, exonerarea debitorului de la plata sumei fixe minime de 40 de euro, prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din această directivă, ar echivala cu a acorda debitorului o derogare de la această dispoziție, care ar echivala cu scutirea acestuia de sarcina financiară ce decurge din obligația sa de a plăti o asemenea sumă pentru fiecare plată neachitată la scadență, fără ca această derogare să fie justificată de vreun „motiv obiectiv”, în sensul articolului 7 alineatul (1) al doilea paragraf litera (c) din directiva menționată [a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 mai 2023, ALD Automotive, C-78/22, EU:C:2023:379, punctul 28, și Hotărârea din 11 iulie 2024, Skarb Państwa (Întârziere de plată nesemnificativă sau pentru o creanță cu valoare redusă), C-279/23, EU:C:2024:605, punctul 28, precum și jurisprudența citată].

31 În speță, instanța de trimitere consideră că, pe lângă stabilirea scadenței plății de către părțile din litigiul principal și a existenței unei neexecutări din partea debitorului, îi revine acesteia sarcina de a examina cererea de plată a sumei fixe de 40 de euro formulată de PFK în raport cu „un abuz de drept subiectiv, inclusiv de drept al Uniunii”, din moment ce, în opinia sa, PFK urmărește să instrumentalizeze dispozițiile Directivei 2011/7 cu unicul scop de a obține profituri suplimentare de la Cydonia, debitorul său.

32 Din principiul general de drept al Uniunii care interzice justițiabililor să se prevaleze în mod fraudulos sau abuziv de normele acestui drept decurge că un stat membru trebuie să refuze, chiar și în lipsa unor dispoziții de drept național care să prevadă un asemenea refuz, beneficiul normelor de drept al Uniunii atunci când acestea sunt invocate de o persoană nu în vederea realizării obiectivelor acestor norme, ci în scopul de a beneficia de un avantaj acordat acestei persoane de dreptul Uniunii, deși condițiile obiective necesare pentru a beneficia de avantajul urmărit prevăzute de dreptul Uniunii nu sunt îndeplinite decât formal (Hotărârea din 30 octombrie 2025, Mercedes-Benz Bank și Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, punctele 78 și 80, precum și jurisprudența citată).

33 Proba unei practici abuzive necesită, pe de o parte, un ansamblu de circumstanțe obiective din care rezultă că, în pofida respectării formale a condițiilor prevăzute de reglementarea aplicabilă a Uniunii, obiectivul urmărit de această reglementare nu a fost atins și, pe de altă parte, un element subiectiv care constă în intenția de a obține un avantaj rezultat din reglementarea Uniunii creând în mod artificial condițiile necesare pentru obținerea acestuia (Hotărârea din 30 octombrie 2025, Mercedes-Benz Bank și Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, punctul 81, precum și jurisprudența citată).

34 Deși este adevărat că revine instanței de trimitere sarcina de a verifica existența unei practici abuzive în litigiile pendinte în fața sa, luând în considerare toate faptele și circumstanțele speței, Curtea poate totuși să furnizeze acestei instanțe toate elementele de interpretare a dreptului Uniunii destinate să faciliteze aprecierea sa (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 octombrie 2025, Mercedes-Benz Bank et Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, punctul 82).

35 În speță, este necesar să se arate, asemenea Comisiei în observațiile sale scrise, că, pe de o parte, recunoașterea în favoarea PFK a dreptului la plata sumei fixe este de natură să contribuie la realizarea obiectivelor urmărite de articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7, astfel cum au fost amintite la punctul 28 din prezenta hotărâre, descurajând întârzierile în efectuarea plăților, împiedicând ca aceste întârzieri să fie atractive din punct de vedere financiar pentru debitor din cauza nivelului scăzut sau a inexistenței dobânzilor de întârziere și asigurând creditorului o despăgubire cât mai completă posibil pentru cheltuielile de recuperare suportate de acesta. Pe de

altă parte, simpla exercitare a dreptului prevăzut în această dispoziție nu poate fi asimilată creării artificiale a unei situații în care condițiile exercitării dreptului la despăgubire nu ar fi îndeplinite decât formal.

36 În plus, așa cum reiese din considerentul (16) al acestei directive, creditorul are dreptul de a percepe suma fixă prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din aceasta, independent de orice cerere de plată a dobânzilor de întârziere.

37 Pe de altă parte, nicio dispoziție din directiva menționată nu condiționează exercitarea acestui drept de respectarea unui termen determinat. În această privință, Curtea a statuat deja că Directiva 2011/7 nu reglementează condițiile în care creanțele corespunzătoare în special sumei fixe minime se pot stinge, dacă este cazul [a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 decembrie 2025, E. (Compensarea creanțelor), C-481/24, EU:C:2025:996, punctul 34].

38 Astfel, modalitățile procedurale destinate să asigure protecția drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii sunt stabilite de ordinea juridică internă a fiecărui stat membru, în temeiul principiului autonomiei procedurale a statelor membre, însă cu condiția ca acestea să nu fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile unor situații similare de natură internă (principiul echivalenței) și să nu facă imposibilă în practică sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității) (a se vedea prin analogie Hotărârea din 16 iulie 2026, Bukla, C-26/25, EU:C:2026:593, punctul 105 și jurisprudența citată).

39 Pe de altă parte, având în vedere jurisprudența amintită la punctele 27-30 din prezenta hotărâre, nici caracterul pretins neglijabil al întârzierii în efectuarea plăților, nici introducerea altor cereri având ca obiect plata sumei forfetare prevăzute la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7 în împrejurări similare, nici faptul că relația de afaceri dintre PFK și Cydonia a încetat de mai mulți ani, nici achiziționarea societății PFK de către o întreprindere nefiabilă din punct de vedere financiar nu sunt suficiente, prin ele însele, pentru a susține existența unei practici abuzive în sensul jurisprudenței amintite la punctele 32 și 33 din prezenta hotărâre, susceptibilă să repună în discuție dreptul creditorului de a obține, pentru fiecare întârziere în efectuarea plăților imputabilă debitorului, suma fixă minimă prevăzută de această dispoziție cu titlu de despăgubire pentru cheltuielile de recuperare.

40 Având în vedere ansamblul motivelor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea preliminară că articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o instanță dintr-un stat membru să respingă o cerere a unui creditor având ca obiect plata sumei fixe minime prevăzute în această dispoziție în împrejurări în care, prin comportamentul său, acest creditor ar fi încălcat principiul general de drept potrivit căruia justițiabilii nu se pot prevala în mod fraudulos sau abuziv de normele dreptului Uniunii. Proba unei practici abuzive necesită însă, pe de o parte, un ansamblu de împrejurări obiective din care să rezulte că, în pofida unei respectări formale a condițiilor prevăzute de reglementarea Uniunii aplicabilă, obiectivul urmărit de această reglementare nu a fost atins și, pe de altă parte, un element subiectiv constând în intenția de a obține un avantaj ce rezultă din respectiva reglementare prin crearea artificială a condițiilor necesare pentru obținerea sa.

Cu privire la cheltuielile de judecată

41 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune ca o instanță dintr-un stat membru să respingă o cerere a unui creditor având ca obiect plata sumei fixe minime prevăzute în această dispoziție în împrejurări în care, prin comportamentul său, acest creditor ar fi încălcat principiul general de drept potrivit căruia justițiabilii nu se pot prevala în mod fraudulos sau abuziv de normele dreptului Uniunii. Proba unei practici abuzive necesită însă, pe de o parte, un ansamblu de împrejurări obiective din care să rezulte că, în pofida unei respectări formale a condițiilor prevăzute de reglementarea Uniunii aplicabilă, obiectivul urmărit de această reglementare nu a fost atins și, pe de altă parte, un element subiectiv constând în intenția de a obține un avantaj ce rezultă din respectiva reglementare prin crearea artificială a condițiilor necesare pentru obținerea sa.

Semnături